

het luiden van het Angelus.

Op mijn manier berekend komt het getal 18 op een prachtige wijze te voorschijn uit de laatste kolom met het totaal aantal jaren: $8575 = 476 \times 18 + 7 = <17> \times 18 + 7$; dit is weer $<17> + 7$ of $<26> + 7$ maar ook: $476 = (28 \times 17) <18>$. Dus $8575 = <18> \times 18 + 7$ (merk hier de analogie op met de formule $<17> \times 17 + <7>$).

Het minder mooi uitkomen van de als tweede genoemde leeftijden van Adam, Seth en Jered (800, 807 en 800) zou wellicht verklaard kunnen worden met het getal 18 dat een langere geschiedenis had. De totale leeftijd van Adam: $930 = 51 \times 18 + 12$ «18»; Seth is 18 jaar minder oud geworden: $912 = 50 \times 18 + 12$ «17».

Anders dan Campbell dacht, zou het verschil tussen beide theologische visies fijnzinnig humoristisch verwerkt kunnen zijn in de eigenzinnigheid van het apart vermelde getal 100 bij Noach. Wanneer de 100 jaar tot De Vloed van de eerste naar de tweede kolom overgeheveld wordt, worden de somgetallen van beide kolommen opeens «17». Er ontstaat een welhaast magische vergelijking door de bijbelse verschuiving van 100 jaar. De eerste twee kolommen naast de laatste geeft het volgende beeld: «17» + «17» = «18» $\times 18 + 7$. Het zijn 'heidense' getallen getransformeerd naar een joodse notatie. De sporen van JHWH krijgen zo gestalte in de getallen zelf. Hoe toevallig is het dat $17 + 9 = 26$. Is het samenvoegen van het ene godsnaamgetal, 17, met het godinnengetal 9 tot het andere godsgetal 26 een tactische manoeuvre geweest van priester-schrijvers van een minderheidsgodsdiens? De Godsnaam JHWH omsluit dan zowel de mannelijke als de vrouwelijke vorm van G.D.'s zijn. Wie had kunnen denken dat het vrouwelijke godsbeeld altijd al verscholen zat in de mannelijk veronderstelde NAAM.⁷

Tot slot iets over de getallen zelf. De reeks 1 - 3 - 5 - 7 - 11 - 13 - 17 is het begin van de reeks priemgetallen. Het getal 2 is weliswaar per definitie een priemgetal, maar het is een even getal en mist daardoor de gevoelswaarde van een priemgetal. Op deze manier gerangschikt blijkt 17 het zevende priemgetal te zijn, en 7 het middelste priemgetal, een spil. Het verband tussen de symbolische betekenis van het getal zeven en het fysische verschijnsel op aarde dat de maangestalten elke zeven dagen wisselen lijkt van oudsher te bestaan. De som van de priemgetallen tot 17 is 40, een vaak voorkomend en daarom een symbolisch getal in de bijbel. De som van alle gehele getallen van 1 tot en met 17 is 153, welk getal eveneens een aantal malen genoemd wordt (bijv. het aantal gevangen vissen in Johannes 21:11). Of deze noties van belang zijn, moet later blijken, maar mijns inziens kan hier wel de sleutel liggen om een systeem te openen. Het zou kunnen zijn dat het rekenen met priemgetallen al in de Babylonische tijd toepassing vond in geheimschrift, net zoals nu pin-codes moderne toepassingen daarvan zijn.

Bijbelse theologie

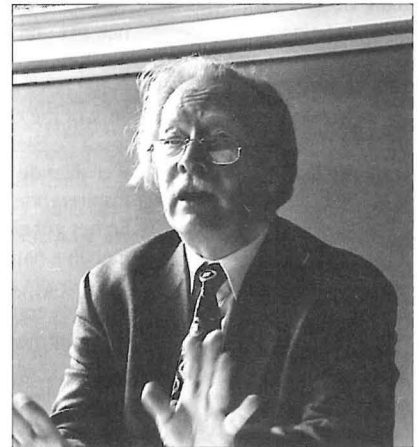
Er is in Nederland één afzonderlijke hoogleraarspost voor bijbelse theologie, namelijk vanwege de Nederlandse Hervormde Kerk bij de kerkelijke opleiding aan de Universiteit van Amsterdam. De komende vijf jaar zal deze bezet worden door Karel Deurloo, tot nu toe de Amsterdamse oudtestamenticus. Hij is de opvolger van Rochus Zuurmond, die op vrijdag 26 januari a.s. zijn afscheidscollege geeft, getiteld 'Theologie als entertainment'. Plaats: Oude Lutherse Kerk aan het Spui (Aula UvA) te Amsterdam; 14.00 uur.

Bij dat afscheid zal Zuurmond een bundel worden aangeboden: *JHWH - Kyrios - Antitheismus*. De zeventien auteurs, waaronder de scheidende hoogleraar, schreven hun bijdragen in het Duits, Engels of Frans. Deze bundel, die in het teken staat van het theïsme-onderzoek aan het Delenus Instituut, verschijnt als 'Beiheft' van de *Dielheimer Blätter*, herausgegeben von Bernd-Jørg Diebner und Claudia Nauerth, Heidelberg 1996. Na aanbieding f 35,-.

Voorafgaand aan het afscheidscollege is een symposium belegd in de Agnietenkapel aan de Oude Zijds Voorburgwal te Amsterdam, van 10.00-12.30 uur. Tijdens dit symposium worden drie lezingen gehouden: Bernd-Jørg Diebner, 'Kanonhermeneutiek der Biblia Hebraica', Dick Boer, 'Het hoge woord moet eruit; de theopolitieke helderheid van Rochus Zuurmond' en Ad van Nieuwpoort, 'De eenvoud van de NAAM als totaliteit'.

Met ingang van 1 januari 1996 is Karel Deurloo benoemd tot hoogleraar bijbelse theologie vanwege de Nederlandse Hervormde Kerk. Met deze full-time benoeming is een verschuiving bezegeld van de post hermeneutiek bij de vakgroep Oude Testament, die Frans Breukelman bezette, via een gedeelde aanstelling van Rochus Zuurmond als docent hermeneutiek en kerkelijk hoogleraar bijbelse theologie, naar een volledige kerkelijke leerstoel bijbelse theologie.

Onafhankelijk van deze benoeming vonden leerlingen van Deurloo het feit dat hij deze maand zestig jaar wordt en ruim twintig jaar hoogleraar Oude Testament is, enige aandacht waard. Ter gelegenheid van Deurloos verjaardag op 25 januari wordt hem een bundel aangeboden, *Nog dichter bij Genesis*, geschreven door een dertigtal leerlingen, collegae en vrienden. De bundel verschijnt bij uitgeverij Ten Have, prijs na aanbieding f 34,90. De aanbieding vindt plaats op vrijdag 2 februari vanaf 16.00 uur in de Eggertzaal van de Nieuwe Kerk te Amsterdam.

boven: R. Zuurmond
 onder: K.A. Deurloo
 foto's D.J. Brans